

עמ"ת 9904/11/14 - מדינת ישראל נגד יגאל יעקובוב (עציר),

בית המשפט המחוזי בחיפה

עמ"ת 9904-11-14 מדינת ישראל נ' יעקובוב(עציר)

בפני	כב' השופטת תמר נאות פרי
<u>העוררת</u>	מדינת ישראל
נגד	
<u>המשיב</u>	יגאל יעקובוב (עציר), ת"ז 310265640

החלטה

בפניי ערר על החלטת בית המשפט השלום בחיפה (כב' השופט א' גולדקורן), מיום 3/11/14 במ"ת 4968-08-14, אשר במסגרתה הורה כב' ביהמ"ש קמא על שחרורו של המשיב למעצר בית מלא בבית הוריו בפיקוחן של שתי מפקחות ובאזוק אלקטרוני.

כנגד המשיב הוגש כתב אישום ביום 7/8/14, המייחס לו 15 אישומים של מכירת חומר אסור.

בכתב האישום מפורט כי המשיב, לכאורה, סחר בחומר המכונה "נייס גיא", המכיל חומר אסור, וזאת ב-15 מועדים שונים, כולם במהלך חודש יולי 2014. בד בבד עם הגשת כתב האישום, הוגשה כנגד המשיב בקשה למעצר עד תום ההליכים.

הצדדים הסכימו בדבר קיומן של ראיות לכאורה ואף הוסכם כי קיימת עילת מעצר רלבנטית.

בהמשך הדיונים, הורה ביהמ"ש קמא על הגשת תסקיר של שירות המבחן למבוגרים בעניינו של המשיב וזאת על מנת לבחון את האפשרות לשחררו לחלופת מעצר.

לאחר הגשת התסקיר ולאחר כמה דיונים נוספים, הורה כב' ביהמ"ש על שחרורו בתנאים מגבילים, באופן שישהה במעצר בית מלא בבית הוריו (אשר כשלעצמם נמצאו כמשמורנים לא ראויים), בפיקוח שתי נשים, אשר האחת נבחנה על ידי שירות המבחן ונמצאה כמשמורנית ראויה ואחראית, והשניה לא נבחנה ע"י שירות המבחן אך נחקרה ממושכת בבימ"ש קמא ונמצאה אף היא כמתאימה.

בנוסף, הורה כב' ביהמ"ש על אזוק אלקטרוני, על הפקדות כספיות משמעותיות ותנאים מגבילים נוספים.

בהודעת הערר, כמו גם במהלך הדיון, טענה המדינה העוררת כי לא ניתן להסתפק בחלופה בנסיבותיו של מקרה זה, הואיל ולא ניתן לתת אמון במשיב, לרבות בשל נסיבות ביצוע העבירה, העובדה שמדובר ב-15 אישומים והעובדה שהמשיב לא השלים הליך גמילה שבו החל במסגרת עונש שנגזר עליו בתיק קודם משנת 2012.

המשיב מנגד, סומך ידיו על החלטת בימ"ש קמא וטוען, כי בנסיבות יש מקום להסתפק בחלופה אשר מהווה מענה ראוי למסוכנות הקונקרטיית.

לאחר ששקלתי את טענות הצדדים, מצאתי כי דין הערר להידחות.

ראשית, אתייחס לטענה הבסיסית של המדינה לפיה לא ניתן לתת כלל אמון במשיב לאור השתלשלות האירועים בתיק הקודם בו היה מעורב. בהקשר זה, אבקש לפרט את הנתונים הבאים: בספטמבר 2012, הוגש כנגד המשיב כתב אישום המייחס לו עבירה של תקיפה כדי לגנוב וגניבה. המדובר היה באירוע אשר במהלכו המשיב עמד ליד המתלוננת אשר משכה 600 ₪ מכספומט, חיכה עד אשר יהא הכסף שנמשך בארנקה, הכה אותה בידה, גרם לארנקה ליפול על הארץ, תפס את המתלוננת בכתפה כאשר ניסתה להרים את הארנקה, נטל את הארנקה עם הכסף וברח. בהתאם, הוגש נגדו כתב אישום המייחס לו את עבירות התקיפה כדי לגנוב וגניבה והמשיב הודה במיוחס לו והורשע.

בתאריך 10/10/13, נגזר דינו של המשיב בתיק המתואר מעלה. בגזר הדין, קבעה הערכאה שישבה לדין (ס. הנשיא כב' השופטת קנטור), כי היא מעדיפה את השיקול השיקומי במקרה הקונקרטי וניתן לגבי המשיב צו מבחן למשך 12 חודשים על מנת שישלים את הליך הגמילה מסמים אשר החל באותה עת.

מסתבר, כי ביום 1/11/12, שוחרר המשיב לקהילה טיפולית והוא סיים בהצלחה את שהותו בקהילה הטיפולית ולאחר מכן בהוסטל ולכן במועד מתן גזר הדין, העדיפה כב' השופטת שלא להורות על מאסר בפועל אלא לאפשר לו להמשיך ולסיים את הליך הגמילה. אלא שביום 1/6/14, הגישה המאשימה באותו התיק, בקשה להפקיע את צו המבחן בשל שהמשיב היה אמור להשתלב בתהליך טיפולי נוסף במסגרת היחידה לטיפול בהתמכרויות בחיפה, לאחר שהשלים את השלבים הקודמים של הליך הגמילה, אך הוא לא התייצב לטיפול ביחידה ולא הגיע על מנת לתת בדיקות שתן.

התנהלותו זו של המשיב היוותה הפרה של צו המבחן (אשר כלל התחייבות להמשיך בהליך הגמילה ולבצע את כל המהלכים המתחייבים) ולכן ביקשה המאשימה להפקיע את הצו ולהורות על מאסר בפועל.

בהחלטה מיום 27/10/14, שוב באותו תיק קודם, קבעה כב' השופטת קנטור כי אי העמידה בתנאי צו המבחן מצדיקה הטלת עונש חלופי במקום צו המבחן שנגזר עליו והורתה על מאסר בפועל של 3 חודשים. מבחינה מעשית, הואיל והמשיב היה עצור במשך חודשיים באותו תיק קודם והיה עצור עוד כשלושה שבועות מהמועד שבו התבקשה הפקעת הצו ועד מועד מתן ההחלטה בבקשה להפקיע את הצו, המשמעות של גזר הדין בהתייחס לשלושה חודשי מאסר הייתה שמרבית תקופת המאסר כבר בוצעה ולמעשה המשיב אמור להשתחרר מאותו מאסר בעוד כמה ימים.

פירטתי באריכות את השתלשלות העניינים באותו תיק קודם, שכן המאשימה סומכת את טענתה לפיה לא ניתן לתת

במשיב אמון בעיקר על השתלשלות העניינים דלעיל. לטענתה, לא ניתן לתת אמון במשיב שעה שהוא הפקיע את הצו הקודם ומעל באמון שנתנה בו כב' השופטת קנטור שעה שנתנה לגביו צו מבחן אשר היה אמור לסייע לו להשלים את הליך הגמילה.

עמדתי היא, כי התנהלותו של המשיב אכן מלמדת על קושי מסוים לתת בו אמון, אך אין בכך כדי לשלול את האפשרות להסתפק בחלופת מעצר. המשיב, השלים בהצלחה את מרבית תהליך הגמילה ואכן היה אמור להמשיך את התהליך ביחידה לטיפול בהתמכרויות וכאשר נמנע מלעשות כן הפר את הצו.

אין בכך בהכרח כדי ללמדנו על כך שהוא יפר את תנאי מעצר הבית. הדבר אכן מלמד על כך שהוא לא בהכרח מפנים במלוא מובן המילה את הצורך להקפיד ולמלא את כל ההחלטות שניתנו לגביו, אך יש מקום לעשות הבחנה בין אי התייצבות ביחידה להתמכרויות לבין האפשרות שהוא יפר את תנאי מעצר הבית וימשיך לסכן את הציבור בכל הנוגע לפוטנציאל של סחר בחומר המכונה "נייס גיא" במהלך מעצר הבית.

המשיב, נתן את הדין בכל הנוגע להפרת צו המבחן ובמובן הזה הוא אינו שונה בהרבה ממי שלחובתו עבר פלילי. באופן כללי, ניתן לומר שכל מי שעבר בעבר עבירות, הוכיח שהוא לא סר למרות החוק ולכן ניתן היה לומר קטיגורית, תמיד, שמי שיש לו עבר פלילי אינו ראוי לאמון ביהמ"ש. והרי לא כך הם פני הדברים, שכן לעתים ניתן להסתפק בחלופת מעצר גם כאשר למשיב עבר פלילי. כל מקרה נשקל לפי נסיבותיו, לפי מהותו של העבר הפלילי, לפי מהות העבירות, לפי מועד ביצוען וכיוצ"ב נתונים.

לכן, השתלשלות האירועים בכל הנוגע לתיק הקודם אינה שונה ממקרה שבו היה מוטל על המשיב מלכתחילה עונש מאסר בשנת 2012 בשל אותה עבירת גניבה ותקיפה לצורך גניבה.

עוד יש לשים לב, כי לפני האירוע משנת 2012, הורשע המשיב בעבירות נוספות בשנת 2008 ולפני כן. משמע, שיש לחובתו עבר פלילי משמעותי, אך לא מכביד עד כדי כך שניתן לומר לגביו שאין לתת בו כלל וכלל אמון בכל חלופת מעצר.

נעבור עתה לבחינת החלופה הקונקרטיית שהוצעה והשאלה אם יש בה כדי לתת מענה למסוכנות בכל הנוגע לעבירות נשוא האישום הנוכחי. שתי המפקחות המוצעות נמצאו כראויות. האחת, נבחנה בצורה יסודית ומקיפה על ידי שירות המבחן אשר המליץ חד משמעית שניתן להטיל עליה את מלאכת הפיקוח. בהקשר זה עוד אומר, כי התסקיר שהוכן בעניינו של המשיב, הסתיים בהמלצה שלא לאפשר את חלופת המעצר אבל הדבר היה בשל שהחלופה שהתבקש שירות המבחן לבחון הייתה בפיקוח שני ההורים יחד עם המפקחת וההתרשמות לגבי שני ההורים הייתה שלילית. לכן, שירות המבחן קבע שהמשמורנית אכן ראויה אך ההורים לא ראויים וכיוון שהיא לא תוכל לשאת במטלה לבדה למשך פרק זמן ממושך, הרי שהחלופה באופן כולל נראית כבלתי מספקת. עם זאת, החלופה שהוצגה בפני ביהמ"ש, לאחר הכנת התסקיר, הייתה שונה מעט והיא כללה מפקחת נוספת בנוסף על המפקחת שבחן שירות המבחן, ובמקום ההורים שהוצאו בשלב קודם.

בית משפט קמא, בחן את המפקחת הנוספת, היא נחקרה ממושכות ובסופו של יום קבע כב' ביהמ"ש ששתי המפקחות ביחד יכולות לתת מענה ראוי למסוכנות. עוד הוסיף כב' בימ"ש קמא את האזוק האלקטרוני על מנת שיספק נדבך נוסף במערך הכולל ואשר יסייע להבטיח את קיומם של תנאי מעצר הבית, דהיינו אי יציאה ממקום מעצר הבית.

לשיטתי, המכלול אכן מהווה "חבילה" מספקת בנסיבות. יש לזכור, כי בנסיבות הקונקרטיות של ביצוע העבירות המיוחסות למשיב, הניתוק שלו ממקום ביצוע העבירות ומקשרים עם הגורמים אשר היו מעורבים בסחר בחומר המכונה "נייס גיא", הינו רכיב משמעותי בהבטחת אי ביצוען של עבירות נוספות. הישארותו במעצר בית מלא בתוך כותלי הדירה של הוריו עם אזוק אלקטרוני ועם מפקחות אנושיות יכולה להפחית בצורה משמעותית את הסיכון שעבירות זהות או דומות תתבצענה בעתיד.

אין עסקינן במי שמיוחס לו חשד שהוא ניהל רשת ענפה שהוא יכול להמשיך ולנהל באמצעות הטלפון גם שעה שהוא שוהה במעצר בית ויש לקרוא בהקשר זה את פרטי האישום ואת האמור בתסקיר.

אשר על כן, במכלול, מצאתי שאין מקום לשנות מהחלטת בימ"ש קמא והערר נדחה, בכפוף להוספת תנאי בדבר המשך ההליך ביחידה להתמכרויות בחיפה.

לשיטתי, סיומו הסופי של ההליך, גם כיום, הינו בעל חשיבות - ואני מוסיפה כחלק מהתנאים של השחרור תנאי בדבר המשך ההליך. על בא כוחו של המשיב ליצור קשר עם היחידה, לברר מהם ההליכים הנדרשים ולבקש שיתקיים דיון נוסף בבית המשפט קמא לגבי שינוי בתנאי המעצר כך שתכלול החלטה בדבר המשך הטיפול. לאותו דיון יתייצבו גם שתי המפקחות פעם נוספת ויובהר כיצד הן מחלקות ביניהן את משימת הפיקוח. יש לקיים דיון "מעקב" שכזה בתוך כשבועיים.

למותר לציין, שהמדובר במעצר בית מלא וכי על אחת משתי המפקחות להישאר ביחד עם המשיב גם בשעות הלילה. בא כוח המדינה, העלה תהיות לגבי מסוגלותן של שתי המפקחות להתמיד במטלה בשל שהן עצמן בעלות משפחה. נושא זה אכן ראוי היה שיבחן, אלא ששתי המפקחות הסבירו חד משמעית שהן מוכנות לעמוד במטלה, יכולות למצוא דרך לחלוק ביניהן את המשימה ולא בכדי הורה כב' ביהמ"ש על כך שכל מהן תחתום על ערבות בסך ₪ 10,000 להבטחת קיומם מחויבויותיה.

ניתנה היום, י"ג חשוון תשע"ה, 06 נובמבר 2014, בהעדר הצדדים.